

Số: 14/TB-VKSQN-P3

Quảng Ninh, ngày 16 tháng 3 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

V/v định tội danh vụ án hình sự có bị can là người có chức vụ, quyền hạn

Thông qua công tác Thực hành quyền công tố - Kiểm sát điều tra vụ án: Phạm Văn Thường bị Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh truy tố về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”, theo điểm đ khoản 2 Điều 174 Bộ luật hình sự. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh thấy cần thông báo rút kinh nghiệm về xác định tội danh đối với bị can là người có chức vụ, quyền hạn. Cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án

Đầu tháng 04/2021, Phạm Văn Thường (công chức phụ trách địa chính Ủy ban nhân dân xã Thanh Lâm, huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh - viết tắt UBND xã Thanh Lâm), thấy anh Nguyễn Văn Tuấn đến trụ sở hỏi việc cấp đổi Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Thường đã kiểm tra dữ liệu về đất đai trên Bản đồ địa chính thấy diện tích đất thể hiện trên bản đồ địa chính là 360m² bị thiếu so với diện tích đất thể hiện trên Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất là 387,5m² (chênh lệch giảm 27,5m²) nên đã nảy sinh ý định lừa dối anh Tuấn để chiếm đoạt tiền. Thường nói với anh Tuấn: thửa đất bị sai lệch thông tin, nếu muốn sửa và cấp đổi Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất giữ nguyên diện tích ban đầu là 387m², thì anh Tuấn phải bỏ ra 34.000.000 đồng chi phí cho các khoản: 4.000.000 đồng để thuê đo đạc lại thửa đất và 30.000.000 đồng nộp vào Trung tâm hành chính công huyện. Anh Tuấn tin Thường nói thật nên đã đồng ý.

Khoảng 12 giờ ngày 20/4/2021, Thường gọi điện thoại bảo anh Tuấn chuẩn bị 34.000.000 đồng cho vào 01 phong bì dán kín, bên ngoài ghi nội dung “Thường gửi Dưỡng” và cầm ra bến đò Thanh Lâm, đưa cho anh Nguyễn Văn Dũng (người lái đò) để anh Dũng chuyển cho anh Dưỡng và San là cán bộ Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất huyện Cô Tô. Anh Tuấn tin tưởng đã cầm phong bì tiền 34.000.000 đồng chuyển cho anh Dũng theo chỉ dẫn của Thường. Khoảng 13 giờ cùng ngày, Thường đến gặp anh Dũng lấy phong bì 34.000.000 đồng do anh Tuấn gửi và đã sử dụng, tiêu xài cá nhân hết. Biết bị Thường gian dối chiếm đoạt số tiền trên, anh Tuấn đã trình báo Công an. Thường đã đến cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Cô Tô đầu thú và tự nguyện giao nộp cho Cơ quan điều tra số tiền 34.000.000 đồng.

2. Quá trình tố tụng

Ngày 09/11/2022, Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Cô Tô, khởi tố vụ án hình sự, khởi tố bị can đối với Phạm Văn Thường về tội: “Lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản”, theo khoản 1 Điều 355 Bộ luật hình sự; Cùng ngày, Viện kiểm sát nhân dân huyện Cô Tô phê chuẩn Quyết định khởi tố bị can.

Qua công tác kiểm tra nghiệp vụ, Phòng PC 01 Công an tỉnh Quảng Ninh đã trao đổi với Phòng 3 Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh đề nghị nghiên cứu thống nhất quan điểm thay đổi tội danh. Ngày 03/01/2023, PC 01 đã Quyết định

thay đổi quyết định khởi tố vụ án hình sự, thay đổi Quyết định khởi tố bị can đối với Phạm Văn Thường từ tội: “Lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản” sang tội: “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và được Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh phê chuẩn cùng ngày.

Ngày 01/02/2023, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh ban hành Cáo trạng số 15/CT-VKSQN-P3 truy tố đối với bị can Phạm Văn Thường về tội: “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và chuyển hồ sơ vụ án đến Tòa án nhân dân huyện Cô Tô để xét xử sơ thẩm.

3. Vấn đề cần rút kinh nghiệm:

Phạm Văn Thường khi phạm tội đang giữ chức vụ “cán bộ địa chính”, giúp việc cho Chủ tịch UBND xã quản lý đất đai trên địa bàn xã Thanh Lân. Thường biết rõ bản thân không có nhiệm vụ, quyền hạn trong việc tiếp nhận hồ sơ và giải quyết thủ tục cấp đổi Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (vì đây thuộc thẩm quyền của Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất huyện Cô Tô, theo Điều 76 Nghị định 43/2014/NĐ-CP của Chính phủ). Mặc dù vậy, lợi dụng sự tin tưởng của anh Tuấn đối với công chức địa chính phường xã, Thường đã lừa dối bảo anh Tuấn: muốn sửa và cấp đổi đủ diện tích 387m² đất thì phải đưa Thường 34.000.000 đồng chỉ cho Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất; Thường còn dùng thủ đoạn yêu cầu anh Tuấn đóng phong bì 34 triệu đồng và ghi “gửi Dưỡng” là cán bộ Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất, để anh Tuấn tin là số tiền đó sẽ được chuyển cho Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất để giải quyết thủ tục hành chính.

Do Phạm Văn Thường không có chức năng nhiệm vụ, không có thẩm quyền trong việc tiếp nhận hồ sơ và giải quyết thủ tục cấp đổi Giấy chứng nhận nên hành vi của Thường không thỏa mãn dấu hiệu: “sử dụng vượt quá quyền hạn, chức trách nhiệm vụ được giao”, theo mục 5, Điều 2, Nghị quyết 03/2020/NQ-HĐTP ngày 30/12/2020 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao. Hành vi Phạm Văn Thường lợi dụng chức vụ quyền hạn để tạo niềm tin cho bị hại, làm cho anh Tuấn tin tưởng thông tin của Thường đưa ra là thật đã giao tài sản cho Thường đã cấu thành tội: “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”, quy định tại điểm đ khoản 2 Điều 174 Bộ luật hình sự (tình tiết định khung tăng nặng “Lợi dụng chức vụ, quyền hạn...”).

Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh (Phòng 3) thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân cấp huyện nghiên cứu, quán triệt và rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, xét xử các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- VKS cấp huyện, thị xã, thành phố (để thực hiện);
- Vụ 3 – VKSNDTC (để báo cáo);
- Đ/c Lương Phúc Sơn – Viện trưởng VKSND tỉnh Quảng Ninh (để báo cáo);
- Lưu VT, P3

Đặng Đình Vang